

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea alineatului (4) al articolului 139 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și pentru modificarea și completarea Legii învățământului superior nr. 199/2023

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea alineatului (4) al articolului 139 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și pentru modificarea și completarea Legii învățământului superior nr. 199/2023 (b112/31.03.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/2068/07.04.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D273/08.04.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă aduce o serie de modificări/completări atât Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cât și Legii învățământului superior nr. 199/2023.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. În ceea ce privește **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta are o formulare vagă, generală, fără a prezenta concret argumentele care fundamentează fiecare dintre soluțiile legislative propuse de inițiatori.

Referitor la acest aspect, Curtea Constituțională a constatat, prin Decizia nr. 139/2019, că *„sunt întemeiate și criticile formulate în raport cu dispozițiile art. 1 alin. (3) din Constituție, care consacră statul de drept și, între valorile sale, principiul dreptății. Fundamentarea*

temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale și dreptății sociale”.

Prin urmare, este necesară prezentarea în Expunerea de motive a argumentelor care fundamentează fiecare dintre soluțiile legislative preconizate prin prezenta propunere legislativă.

5. La titlu, potrivit uzanțelor de redactare, expresia „alineatului (4) al articolului 139” va fi redată sub forma „**art. 139 alin. (4)**”.

6. La art. I, potrivit uzanțelor normative, **partea dispozitivă** va fi redactată astfel:

„Art. I. - **La articolul 139** din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 613 din 5 iulie 2023, cu modificările și completările ulterioare, **alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:**”.

7. La art. II, pentru același considerent, precum și pentru o trimitere corectă la alineatele care fac obiectul intervențiilor legislative, **părțile dispozitive ale pct. 1-4** vor fi redactate astfel:

„1. La articolul 11, alineatul (4) **se modifică și va avea următorul cuprins:**”;

„2. La articolul 16, **alineatele (1) și (6) se modifică și vor avea următorul cuprins:**”;

„3. **La articolul 17 alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:**”;

„4. La articolul 149, după alineatul (35) se introduce un nou **alineat**, alin. (36), cu următorul cuprins:”.

8. La art. II pct. 1, la norma propusă pentru **art. 11 alin. (4) teza întâi**, **nu poate fi acceptată soluția** potrivit căreia *creditele bugetare din soldul la finanțarea de bază, sumele rămase neconsumate și reportate din anii precedenți pentru obiective de investiții noi și sumele rămase necheltuite din investiții finalizate pot fi redistribuite pentru alte destinații stabilite de consiliul de administrație al instituției de învățământ superior.*

Norma respectivă stabilește o derogare de la prevederile Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice. Potrivit art. 63 teza a doua din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, *„Derogarea se poate face numai printr-un act normativ de nivel cel puțin egal cu cel al reglementării de bază”.*

Or, prin posibilitatea acordată consiliului de administrație al instituției de învățământ superior de a stabili alte destinații către care urmează să fie redistribuite fondurile neutilizate, realizând astfel

derogarea el însuși, acesta se substituie Parlamentului ca „*unica autoritate legiuitoare a țării*”.

Prin urmare, **în cazul stabilirii unor derogări de la prevederile Legii nr. 500/2002, acestea vor fi prevăzute expres și limitativ în cuprinsul normei preconizate pentru art. 11 alin. (4) și nu lăsate la latitudinea consiliului de administrație al instituției de învățământ superior.**

9. La pct. 2, referitor la modificarea propusă pentru art. 16 alin. (1), semnalăm că norma în vigoare a fost gândită pentru ipoteza în care o societate este înființată fie de o singură instituție de învățământ superior, fie în asociere de două sau mai multe astfel de instituții, cu condiția îndeplinirii următoarelor cerințe:

- societatea trebuie să contribuie la **creșterea performanțelor** instituției de învățământ superior și **să nu influențeze negativ în niciun fel activitățile de învățământ și cercetare;**

- obiectul de activitate al societății trebuie să **fie conex misiunii instituției de învățământ superior.**

Or, nici din formularea propusă de inițiator, nici din Expunerea de motive nu rezultă în ce fel dobândirea de către instituția de învățământ superior de acțiuni sau părți sociale în cadrul unei societăți poate contribui la îndeplinirea cerințelor respective, cu atât mai mult cu cât **norma actuală, la teza a doua - care nu face obiectul prezentei intervenții legislative - vizează doar ipoteza înființării societății, nu și pe cea a dobândirii acțiunilor sau părților sociale.**

De asemenea, semnalăm lipsa de coerență a textului preconizat pentru art. 16 alin. (1), întrucât, prin inserarea în cuprinsul normei a expresiei „sau pot dobândi acțiuni sau părți sociale în cadrul unor societăți comerciale, conform legii”, din redactarea textului respectiv nu mai rezultă că instituțiile de învățământ superior pot **înființa** fundații, asociații, unități de învățământ preuniversitar etc., ci că pot **dobândi** astfel de entități.

Totodată, cu privire la textele propuse pentru **art. 16 alin. (1) și (6)**, pentru respectarea prevederilor art. 77 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, sintagma „societăți comerciale” va fi înlocuită cu termenul „**societăți**”.

Prin urmare, este necesară revederea normei în acord cu observațiile sus menționate.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 241/14.04.2025